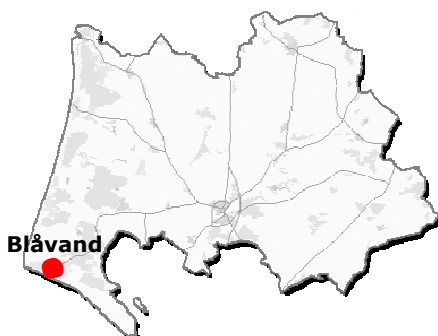

Miljørapport

Miljøvurdering og Natura 2000-konsekvensvurdering

Forslag til lokalplan 05.10.L01 – Udbygning af museet ved Tirpitz
og
Forslag til kommuneplantillæg 02 til Kommuneplan 2013, Varde Kommune

Varde Kommune
September 2013

Indledning

I forbindelse med et ønske fra Museet for Varde By og Omegn om at etablere et nyt museum i forbindelse med det eksisterende museum i Tirpitz-bunkeren ved Blåvand har Varde Kommune udarbejdet Forslag til lokalplan 05.10.L01 og Forslag til kommuneplantillæg 02, som udlægger området til offentlige formål.

Da det ikke kan udelukkes, at planernes realisering kan medføre en væsentlig indvirkning på omgivelserne, er der sideløbende med planlægningen udarbejdet denne miljørapport med en vurdering af planernes sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet.

Lovgrundlag

Miljøvurderingen er udarbejdet på baggrund af bestemmelserne i lov nr. 936 af 24. september 2009 om miljøvurdering af planer og programmer.

Planer og programmer for projekter, der kan få væsentlig indvirkning på miljøet, er altid omfattet af loven, mens det for planer for mindre områder på lokalt plan afgøres efter en konkret vurdering - en screening, jf. lovens § 3.

Ikke-teknisk resume

Museet ved Tirpitz-bunkeren i Blåvand ønskes udvidet med en ny museumsbygning, der etableres som en 'kunstig klit' i forbindelse med den eksisterende bunker.

I miljørapporten er der taget stilling til påvirkningen af følgende emner:

Kystnærhedszone
Klitfredning
Natur
Trafik og parkering
Værdifuldt kystlandskab
Bevaringsværdigt kulturmiljø

En af miljøvurderingens væsentligste konklusioner er, at der særligt i etableringsfasen vil være en større påvirkning af naturen i området, men sammenholdt med projektets formidlingsmæssige formål findes det ud fra en samlet vurdering, at der foreligger særlige forhold, som kan begrunde, at der - under de omtalte forudsætninger - kan meddeles dispensation fra naturbeskyttelsesloven til gennemførelse af projektet.

Naturstyrelsen skal desuden give dispensation fra klitfredningen i området før projektet vil kunne gennemføres.

Planernes indhold

For at udvikle Tirpitz til den turistattraktion, museet bør være, skal der skabes muligheder for nye, tidssvarende og tillokkende udstillinger ved at bygge en egentlig udstillingsbygning til Tirpitz, som kan understøtte formidlingen af områdets historie.

Selve tilbygningen tænkes indføjet i landskabet, jord- og bevoksningsdækket, så den vil fremstå mere naturlig end den eksisterende jordbunke. Samtidig etableres bedre adgangsveje, så også gangbesværede kan komme over den eksisterende klit til bunkeren, i form af en befæstning, der også skåner klitten. Ligeledes etableres handicapparkering på den eksisterende parkeringsplads samt mulighed for ind-og udstigning for handicappede nær museets nye hovedindgang.

Udbygningsplanerne for Tirpitz er en del af en udviklingsplan Byrådet vedtog for museet i 2008. En del af målet for udviklingsplanen er at reducere antallet af museer og til gengæld udvikle de tilbageblevne til formidlingscentre af høj kvalitet. Det forventes at besøgstallet på Tirpitz vil komme til at ligge mellem 60.000 og 70.000 årligt.

Det berørte område

Indsæt kort – kommer senere

Lokalplanområdet ligger i det sydøstlige Blåvand. Lokalplanområdet afgrænses mod syd af Tane Hedevej. Mod nord, øst og vest afgrænses lokalplanområdet af det omkringliggende hedeareal.

Området vejbetjenes i dag fra Tane Hedevej, mens vareindlevering primært foregår fra Gl. Mælkevej.

Lokalplanområdet udgør et areal på ca. 3 ha og omfatter matr. 101 samt en del af matr. 55b og 56a Vandflod By, Oksby.

I den sydlige del af lokalplanområdet ligger museets parkeringsplads. Mod nord findes Tirpitz-bunkeren, hvor det eksisterende museum er indrettet. Nord herfor ønskes opførelse af en ny museumsbygning.

Lokalplanområdet ligger i landzone og skal forblive i landzone.

Området består i dag af klit- og hedeområder og hele lokalplanområdet er klitfredet.

En del stier skærer gennem området og knytter de omkringliggende områder sammen.

Kyst til kyst stien løber gennem området.

Beplantningen i området består hovedsagsligt at hjelme, lyng mv. samt enkelte nåletræsbevoksninger.

Opførelse af den nye bygning vil ske på et areal, der i forvejen er præget af graveaktiviteter samt et stort fundament fra 2. verdenskrig.

Lokalplanområdet ligger yderst i en naturkile, som løber langt ind mod selve Blåvand. Området er næsten helt omkranset af store sommerhusområder, men kilen skaber en naturmæssig forbindelse med området syd for Tane Hedevej ved Boldbjerge og Krogsande – dette område er fredet.

Alternativer

Ved vurderingen af lokalplanforslagets påvirkninger af miljøet er det vurderet, om realiseringen af lokalplanforslaget vil afstedkomme en påvirkning af miljøet, der er væsentligt anderledes og kraftigere, end den påvirkning den hidtidige anvendelse har givet anledning til.

0-alternativ

Hvis planforslaget ikke vedtages vil det eksisterende museum i Tirpitz-bunkeren kunne fortsætte. Det vurderes dog ikke at være rentabelt på længere sigt, da den eksisterende udstilling i sydbunkeren er uegnet til tidssvarende formidling gennem plancher og it-udstyr, da stedet er præget af grundvandsindtrængning og store forskelle i temperaturer sommer og vinter. Der kan desuden ikke skabes mere formidlingsplads i bunkeren, da en del af bunkeren er præget af, at den blev anvendt som mål for militærets skyts ved øvelser efter 2. Verdenskrig. Hvis historien om Atlantvoldsbyggeriet og 2. Verdenskrigs konsekvenser skal formidles optimalt, kan det ikke ske i de eksisterende rum.

Høring af parter

Før kommunen træffer afgørelse om, hvorvidt planen er omfattet af bestemmelserne i Lov om miljøvurdering af planer og programmer, skal andre myndigheder, hvis område berøres af forslaget til planen høres.

Naturstyrelsen

Naturstyrelsen har modtaget miljøscreening og scoping. Styrelsen har efterfølgende meddelt, at den ikke tager stilling til miljøscreeninger, men først ser på sagen, når der foreligger et planforslag.

Screening/scoping

Der er på baggrund af skemaerne i bilag 1 foretaget en indledende screening af projektet.

I screeningen blev der fokuseret særligt på natur og landskab samt klitfredningen af arealet.

Efterfølgende er det vurderet, at de trafikale forhold ligeledes bør analyseres nærmere.

På baggrund af denne screening/scoping kan det ikke udelukkes, at planerne kan få væsentlig indflydelse på miljøet. Der er derfor behov for en nærmere undersøgelse af miljøforholdene. Byrådet har besluttet, at der skal foretages en miljøvurdering, jf. § 3, stk. 2 i Lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Følgende emner vil blive belyst i denne miljørapport:

Kystnærhedszone
Klitfredning
Natur
Trafik og parkering
Værdifuldt kystlandskab
Bevaringsværdigt kulturmiljø

Miljøvurdering

Kystnærhedszone

Lokalplanområdet ligger indenfor kystnærhedszonen, som er en ca. 3 km bred zone langs kysten. I kystnærhedszonen må der kun udlægges areal til byggeri, anlæg m.v., hvis der foreligger en særlig planmæssig og/eller funktionel begrundelse for den kystnære placering.

Lokalplanen giver mulighed for placering af en udstillingsbygning i tilknytning til det eksisterende museum, som findes i Tirpitz-bunkeren. Den nye bygning vil fremstå som en del af hede- og klitlandskabet, da den udformes som en afrundet struktur beplantet med den lokale flora. Som vist nedenfor vil den nye bygning næsten ikke kunne ses fra kysten og kun glimtvist anes fra det omkringliggende landskab.

Udsigt fra stranden syd for Tirpitz-bunkeren. Bemærk at den eksisterende kuppel kun kan anes i horisonten.

Den ny museumsbygning i Blåvand er planlagt placeret tæt op ad den eksisterende sydlige kanonbunker i Tirpitz-stillingen. Bunkeren fungerer allerede i dag som udstilling med et ankomstområde, der er tilføjet bunkeren i 1990. Kanonstillingen var planlagt til at blive et af de største i Hitlers Atlantvold, og sammen med anlægget i Hanstholm skulle det forsvare den danske kyststrækning mod et eventuelt allieret angreb. Sydpå skal man til Calais i Nordfrankrig for at der fandtes anlæg af tilsvarende dimensioner, og dette eksisterer ikke i dag. Tirpitz er dermed et enestående sted i Vesteuropa at formidle den vinkel på 2. Verdenskrigshistorie, der handler om Atlantvoldsbyggeriet. Den eksisterende udstilling i sydbunkeren er imidlertid uegnet til tidssvarende formidling gennem plancher og it-udstyr, da stedet er præget af grundvandsindtrængning og store forskelle i temperaturer sommer og vinter. Der kan desuden ikke skabes mere formidlingsplads i bunkeren, da en del af bunkeren er præget af, at den blev anvendt som mål for militærets skyts øvelser efter 2. Verdenskrig. Hvis historien om Atlantvoldsbyggeriet og 2. Verdenskrigs konsekvenser skal formidles optimalt, kan det ikke ske i de eksisterende rum. Omvendt knytter historien sig specifikt til de anlæg, der indgår i Tirpitz-stillingen, og kan ikke fortælles med samme autenticitet andre steder. Udstillingen kan med fordel fortælles i den ny museumsbygning, der via en underjordisk gang forbindes med bunkeren. Dermed kan tilbygningen fra 1990 fjernes, og bunkeren fremtræde mere reel, som da den blev bygget.

Konsekvenserne af det nye byggeri vurderes at være af mindre betydning set i forhold til placeringen bag den eksisterende bunker knap 2 km inde i landet. Kanontårnet, som ønskes placeret på den eksisterende bunker vurderes at være så lille, at

det ikke vil synes væsentlig fra kysten. Der er i lokalplanen fastlagt bestemmelser for den nye bygnings udseende og placering, så denne tager mest muligt hensyn til det visuelle indtryk fra det omkringliggende landskab og kysten. Desuden vurderes det, at være af væsentlig betydning for historieformidlingen, at den nye museumsbygning placeres netop her.

Klitfredning

Hele lokalplanområdet er klitfredet.

Klitfredning skal beskytte og friholde klitområderne, men klitfredning har samtidigt til formål at forhindre sandflugt.

Det er ikke tilladt at ændre tilstanden af klitfredede arealer eller at udøve aktiviteter, der kan føre til øget risiko for sandflugt. Der må således ikke opføres bebyggelse som for eksempel bygninger, skure, campingvogne, master, terrasser og garager. Der må heller ikke foretages gravearbejde, fjernelse af beplantning, afgræsning af arealerne eller afbrænding. Uden for lovligt anlagte veje er blandt andet motorkørsel, knallertkørsel, cykling og ridning ikke tilladt. Tilplantning må ikke finde sted. (Kilde: Naturstyrelsen)

Realisering af lokalplanen kræver dispensation fra klitfredningen, der skal søges hos Naturstyrelsen i forbindelse med offentliggørelsen af forslag til lokalplan og kommuneplantillæg.

Det vurderes, at området, efter etablering af den nye museumsbygning, ikke vil blive påvirket væsentligt. Desuden vurderes det, at sliddet på områdets klitter med bevoksning ikke vil forøges væsentligt, da der i lokalplanen fokuseres på etablering af stier mv.

Natur

Området er besøgt den 7. august 2013, og der er desuden anvendt oplysninger fra kommunens naturkvalitetsplan, hvor der foreligger en botanisk beskrivelse fra maj 2002. Besigtigelsen i 2013 var koncentreret omkring de arealer, der særligt vil blive berørt af byggegrube, midlertidig vej, tilkørsel, oplæg og byggeplads.

Arealet er i sin helhed registreret som hede omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Registreringen er korrekt; dog er P-pladsen, bunkeren, nedslidte arealer syd og øst for bunkeren samt toppen af den betonfunderede jordrampe isoleret set ikke at betragte som § 3-beskyttede arealer.

Botanik

Hele området er et klitområde, og heden er en klithede, der i naturkvalitetsplanen er karakteriseret som en mosaik af lav- og moshede, lynghede og sandskæghede. I Natura 2000-sammenhæng kan området karakteriseres som en mosaik af

naturtyperne 2130 * "Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)" og 2140 * "Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)", der begge indgår i udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 73 og habitatområde nr. 78, der er beliggende i en afstand af hhv. godt 1400 m og godt 900 m fra Tirpitz-bunkeren.

Specielt hvad angår skråningerne omkring jordrampen bemærkes, at der formentlig dels er tale om oplagt afgravet materiale og dels om sammenføjet materiale. Der er således tale om en delvist kunstig klitdannelse, men arealerne har klithedevegetation og er omfattet af § 3-beskyttelsen. Tilsvarende er en del af arealerne øst og nordøst for bunkeren præget af tidligere anvendelse/tidligere anlæg, og disse arealer er også beskyttede.

Hedevegetationen varierer alt efter arealernes hældning, fugtighed og orientering, men er præget af arter som hedelyng, revling, rensdyrlav, almindelig engelsød, sand-hjælme, sandstar, klit-rose, sandskæg, krybende pil, liden klokke, håret høgeurt og almindelig kongepen. Der er ikke registreret sjældne plantearter på de berørte arealer, men klit-rosen er talrig og stedvis dominerende. Denne art er almindelig i Vest- og Nordjylland, men sjælden i resten af landet (B-art på taxon-listen).

På de berørte arealer er der registreret en række øvrige arter, der almindelige og karakteristiske på klitter og klitheder, og herudover findes en række invasive arter og andre arter, der normalt anses som en trussel imod klit- og hedevegetation, - herunder rynket rose, glansbladet hæg, bjerg-fyr, gyvel, bævreasp, almindelig røn og vorte-birk. Endelig findes stedvist en række arter, der tyder på kulturpræg, - herunder ager-tidsel, almindelig torskemund, gederams, kruset skræppe og hvid-kløver.

Det er tydeligt, at forekomsten af invasive arter og andre tilgrovningsarter samt af kulturarter er koncentreret omkring skråningerne ved jordrampen og arealer øst og nordøst for bunkeren – altså arealer, der er præget af tidligere indgreb/anvendelse. Der er desuden et tydeligt islæt af kulturarter langs området stier grundet strøning med flis og tidligere strøning med hø.

På trods af de invasive arter og kulturarterne er der samlet set tale om en varieret, relativt artsrig og relativt velbevaret hedelokalitet med middelhøj botanisk værdi.

Dyreliv

Områdets dyreliv er ikke undersøgt generelt, men der er foretaget en undersøgelse af krybdyr omkring bunkeren og jordrampen ved halvanden times eftersøgning under gunstige vejrforhold den 7. august 2013.

Der blev observeret 2 voksne hugorme, et større antal almindeligt firben (både voksne, ungdyr og enkelte nyfødte unger) samt 3 voksne individer af bilag IV-arten markfirben. Hugormene og markfirbenene blev alle fundet i et lille område ved den sydlige

og sydvestlige skråning til jordrampen, mens almindeligt firben blev fundet overalt i det berørte område. Det blev observeret, at såvel almindeligt firben som markfirben anvendte de fladtrådte stier på jordrampens skråninger til solbadning og til fødesøgning.

Området vurderes som særdeles velegnet for de tre krybdyrarter, og det ret store antal observationer på kort tid tyder på, at der er tale om en stor krybdyrbestand. Området må på den baggrund betegnes som en værdifuld krybdyrlokalitet.

Udover markfirben er der ikke kendskab til forekomst af andre bilag IV-arter i det berørte område. Området har dog en karakter, der gør det velegnet som overvintrings- og rastelokalitet for bilag IV-arten strandtudse. Arten findes i denne del af kommunen, og da der er flere potentielle ynglelokaliteter inden for artens mulige vandringsafstand, vurderes det som muligt, at strandtudsens forekomst ved Tirpitz-bunkeren. Områdets betydning for strandtudsens er dog næppe væsentligt, da de potentielle ynglelokaliteter ikke virker optimale (bedømt ud fra luftfotos) og alle er beliggende i en afstand af mere end 700 m.

Markfirben ved Tirpitz

Hugorm ved Tirpitz

Områdets naturmæssige betydning

Området er beliggende i naturmæssig sammenhæng med naturområder syd for Tane Hedevej og øst for Gl. Mælkevej, ligesom det indgår i en naturkorridor, der strækker sig langt ind i Oksby sommerhusområde. Med baggrund i denne sammenhæng og i områdets naturindhold er området i kommuneplanen udpeget som naturområde. Det samlede naturområde har blandt andet som funktion at fastholde en naturmæssig forbindelse imellem de to ovennævnte Natura 2000-områder.

I kommunens naturkvalitetsplan, som også er en del af kommuneplanen, er området på grund af de botaniske værdier og det sammenhængende naturområde B-værdisat og A-målsat. Ved en revision af planen vil værdisætningen formentlig blive hævet til A-værdi (højeste værdisætning) på grund af værdien som krybdyrlokalitet.

Naturområder skal ifølge kommuneplanens retningslinje herom friholdes for byggeri mv., som ikke er foreneligt med de naturmæssige interesser, herunder dyrs og planters spredningsmuligheder. I A-målsatte § 3-områder vil der ifølge kommuneplanen normalt kun blive givet dispensation til indgreb, der ikke skader naturen. For så vidt angår bilag IV-arter fremgår det af habitatbekendtgørelsens § 11, at der ikke kan vedtages planforslag for eller meddeles dispensation til projekter, der kan beskadige eller ødelægge arternes yngle- eller rasteområder. Vurderingen heraf er nærmere beskrevet i senere vejledning.

Vurdering af projektets naturmæssige konsekvenser og af muligheden for dispensation efter naturbeskyttelsesloven

I projekt materialet er der fokuseret på det færdige projekt. Når de naturmæssige konsekvenser skal vurderes, er det derfor nødvendigt at opstille nogle forudsætninger om anlægsarbejdet. Det forudsættes, at der udarbejdes en arbejdsbeskrivelse, som beskriver anlægsmetoden og afgrænser anlægsarbejdet i tid og rum. Der skal lægges vægt på, at de naturmæssige indgreb begrænses mest muligt, og der bør laves en afmærkning på arbejdspladsen, som markerer afgrænsningen af de arealer, der må berøres af anlægsarbejdet.

Det forudsættes desuden, at det er muligt at retablere den oprindelige klithedevegetation på "taget" og siderne af det nye museumsanlæg som anført i projektbeskrivelsen. Der skal udarbejdes en særskilt beskrivelse af dette arbejde. Der kan til brug for dette eventuelt indhentes erfaringer fra Kystdirektoratets minerydningsprojekt på Skallingen.

Under disse forudsætninger vurderes det, at der kun vil være tale om midlertidige naturmæssige forstyrrelser, og at de naturmæssige værdier i det berørte områdes naturtyper på sigt kan opretholdes.

Specielt hvad angår bilag IV-arten markfirben vurderes det, at der formentlig kan gå nogle få individer tabt under anlægsarbejdet. Det berørte område rummer dog sandsynligvis kun en meget lille del af områdets samlede bestand af markfirben, og når projektet er gennemført, vil det berørte område igen være egnet som yngle- og rastelokalitet for arten. Det forventes derfor, at individer af markfirben efter kort tid vil genindvandre fra de omkringliggende naturarealer. På den baggrund vurderes det, at projektets gennemførelse ikke vil være til hinder for, at bestanden af markfirben kan opretholde sin økologiske funktionalitet i området.

Der bør stilles krav om en kompenserende foranstaltning med henblik på at opveje de midlertidige skader på områdets naturtyper og med henblik på at sikre gode levesteder for markfirben i nærområdet i anlægsperioden. Det vil være hensigtsmæssigt at gennemføre naturpleje i form af en engangsrydning af nogle af de nævnte uønskede plantearter i nærområdet.

Som nævnt ovenfor indgår det berørte areal i et udpeget naturområde, der blandt andet har som funktion at fastholde en naturmæssig forbindelse imellem to Natura 2000-områder. Gennemførelse af projektet medfører ingen midlertidig eller varig fragmentering af naturkorridoren, og med ovennævnte forudsætninger vil også naturværdierne i selve det berørte område på sigt være opretholdt. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil være i modstrid med kommuneplanens retningslinjer om naturområder, og at det ikke vil medføre negativ påvirkning af de to nærmeste Natura 2000-områder.

Sammenholdt med projektets formidlingsmæssige formål findes det derfor ud fra en samlet vurdering, at der foreligger sådanne særlige forhold, som kan begrunde, at der - under ovennævnte

forudsætninger – kan meddeles dispensation fra naturbeskyttelsesloven til gennemførelse af projektet.

Trafik og parkering

Det forventes, at besøgstallet på Tirpitz vil komme til at ligge mellem 60.000 og 70.000 årligt.

Den eksisterende parkeringsplads udvides til 60 pladser, herunder 5 handicapparkeringspladser med ekstra længde og bredde, som placeres nærmest stien til museet. Antallet af parkeringspladser er estimeret på baggrund af optælling af antal parkeringspladser ved tilsvarende turistattraktioner og der er desuden foretaget beregninger på baggrund af museets nuværende besøgstal.

I juli måned 2009 var der 8.300 besøgende på Tirpitz-museet, hvilket er det højeste besøgstal i de senere år. Det svarer til:

$8.300/31 \text{ dage} = 268 \text{ besøgende pr. dag}$

Hvis de alle ankommer i bil og der antages at være 2,5 person i hver bil, vil der ankomme ca. 107 (268/2,5) biler til Tirpitz pr. dag.

Hvis et besøg gennemsnitligt varer 2 timer og museet har åbent 8 timer om dagen svarer det til at hver parkeringsplads kan bruges 4 gange om dagen. Det medfører, at der vil være 27 biler (107/4) på parkeringspladsen ad gangen.

Lokalplanen stiller krav om etablering af 60 parkeringspladser inkl. 5 handicappladser, hvilket vil sige, at der er plads til en fordobling af besøgstallet fra juli 2009 ved spidsbelastninger.

I juli 1996 havde Tirpitz 15.020 besøgende, som er det højeste antal besøgende nogensinde – svarende til 48,5 biler på parkeringspladsen ad gangen.

Ved maksimal udnyttelse kan parkeringspladsen bære et besøgstal på maksimalt 18.600 pr. måned med ovenstående forudsætninger.

Beregningseksempler

Udvidelsen af den eksisterende parkeringsplads sker i det klitfredede område omkring Tirpitz-bunkeren. Det er undersøgt om forøgelsen af parkeringspladser kunne være sket et andet sted, men da området syd for Tane Hedevej er fredet og klitfredningen strækker sig i begge retninger på nordsiden er det vurderet, at en udvidelse disse steder ikke er mulig eller hensigtsmæssig. Klitterne omkring den eksisterende parkeringsplads er i forvejen påvirket og delvist tilpasset ved etableringen af parkeringspladsen.

Der udlægges desuden et areal til etablering af 20 cykelparkeringspladser.

Busparkering henvises til en parkeringsplads på Tane Hedevej umiddelbart vest for museet.

Med henblik på at sikre at det nye museum bliver tilgængeligt for gangbesværede og handicappede etableres bedre adgangsveje, så også gangbesværede kan komme over den eksisterende klit til bunkeren, i form af en befæstning, der skåner klitten. Ligeledes etableres handicapparkering på den eksisterende parkeringsplads samt mulighed for ind- og udstigning for handicappede nær museets nye hovedindgang.

Det vurderes, at lokalplanens krav til etablering af yderligere parkeringspladser og øget tilgængelighed sikrer, at der vil være et tilstrækkeligt antal parkeringspladser og at alle befolkningsgrupper nu vil kunne få adgang til museet.

Kystlandskab

Områder udpeget som dal- og kystlandskaber i Kommuneplan 2013 vil som udgangspunkt blive administreret som halvkultur- og naturlandskaber. Landskabstyperne rummer de særlige værdifulde landskaber i Varde Kommune og er ofte særlige sårbare. Byggeri og anlæg i disse landskabstyper skal begrænses til det helt nødvendige og der kan stilles særlige krav til beplantning, placering, udformning og materialevalg ved nødvendige nyanlæg eller om- og tilbygninger.

Gennem lokalplanens krav til udformning, placering og materialer sikres det, at den nye museumsbygning ikke vil påvirke landskabet væsentligt.

Værdifulde kystlandskaber skal friholdes for bebyggelse og anlæg med undtagelse af bebyggelse, der erhvervsmæssigt er nødvendig for driften af en landbrugs- eller skovejendom. Det vurderes, at det værdifulde kystlandskab ikke påvirkes væsentligt ved etableringen af den nye museumsbygning eller glaskanonnen, da området i forvejen er påvirket af det eksisterende fundament og museet vil, med sin placering og udformning, blive en del af landskabet. Desuden ligger lokalplanområdet forholdsvist langt fra kysten. Det vurderes, at placeringen i forbindelse med den eksisterende Tirpitz-bunker er vigtig, da museet bla. skal fortælle historien om 2. Verdenskrig.

Bevaringsværdigt kulturmiljø

Lokalplanområdet indgår i det bevaringsværdige kulturmiljø nr. 2. Bunkersanlæg ved Blåvandshuk.

I henhold til Kommuneplanens retningslinjer skal afgrænsede og udpegede bevaringsværdige kulturmiljøer friholdes for byggeri, anlæg mv., som ikke er forenelige med de kulturhistoriske

interesser. Når der udarbejdes en lokalplan indenfor et bevaringsværdigt miljø skal lokalplanens bestemmelser sikre de pågældende bevaringsværdier.

Området omkring Tirpitz afgrænses mod syd af Tane Hedevej og mod nord, øst og vest af sommerhusområder i et fredet klit-område ved Heksebjerg.

Tirpitz-stillingen eller "Vogelnest" udgør en lille del af den såkaldte Atlantvold, der strækker sig ned langs hele den jyske vestkyst. Anlæggets hovedtræk er de to store kanonbunkere, hvoraf den sydlige i dag er indrettet til museum, mens tvillingebunkeren ligger ca. 500 meter mod nord i et fredet klitområde omgivet af sommerhuse.

Tirpitz-bunkeren eller skytsbunkerne ligger mellem Blåvand-Oksby og Ho. Anlægget skulle, i sammenhæng med Luftwaffearadarstillingen ved Blåvand (Bøffelstillingen) og Marineradar ved Blåvandshuk, have været et stort kanonbatteri med to skytsbunkere til sikring af indsejlingen til Esbjerg, hvor tyskerne anså muligheden for en allieret invasion for at være størst. Anlægget blev imidlertid aldrig færdigbygget, fordi krigen sluttede inden. Den sydlige bunker er i dag museum, mens den nordlige er utilgængelig for offentligheden.

Bunkersbygningerne er generelt i en god bevaringstilstand, da de er fremstillet af jern og metertyk armeret jernbeton, og har ligget tildækket af sand. De fleste blev plyndret for materialer og inventar efter befrielsen og tiden efter har ødelagt bunkerne yderligere, men det der er tilbage kræver minimal vedligeholdelse.

Udstykning og etablering af sommerhusområderne i umiddelbar nærhed af bunkeranlæggene bryder og forstyrrer helhedsindtrykket af forsvarsanlæggene.

Det vurderes at projektet vil styrke oplevelsen af kulturmiljøet omkring Tirpitz-stillingen samt forbedre formidlingen af dette.

Sammenfatning

Konsekvenserne af det nye byggeri vurderes at være af mindre betydning set i forhold til placeringen bag den eksisterende bunker knap 2 km inde i landet. En glasinstallation, som ønskes placeret ovenpå den eksisterende bunker vurderes ikke at påvirke det værdifulde kystlandskab væsentligt, idet den med en transparent udformning ovenpå det i forvejen massive betonkonstruktion ikke vil forøge anlæggets synlighed i landskabet væsentligt.

Der er i lokalplanen fastlagt bestemmelser for den nye bygnings udseende og placering, så denne tager mest muligt hensyn til det visuelle indtryk fra det omkringliggende landskab og kysten.

Desuden vurderes det, at være af væsentlig betydning for historiefremstillingen, at den nye museumsbygning placeres netop her.

Det vurderes, at området, efter etablering af den nye museumsbygning, ikke vil blive påvirket væsentligt. Desuden vurderes det, at sliddet på områdets klitter med bevoksning ikke vil forøges væsentligt, da der allerede er museumsdrift på arealet og der i lokalplanen fokuseres på etablering af stier mv.

Det vurderes, under en række nærmere beskrevne forudsætninger om anlægsarbejdet og reetableringen, at projektet ikke vil være i modstrid med kommuneplanens retningslinjer om naturområder, og at det ikke vil medføre negativ påvirkning af de to nærmeste Natura 2000-områder.

Sammenholdt med projektets formidlingsmæssige formål findes det derfor ud fra en samlet vurdering, at der foreligger sådanne særlige forhold, som kan begrunde, at der - under ovennævnte forudsætninger – kan meddeles dispensation fra naturbeskyttelsesloven til gennemførelse af projektet.

Det vurderes, at lokalplanens krav til etablering af yderligere parkeringspladser og øget tilgængelighed sikrer, at der vil være et tilstrækkeligt antal parkeringspladser og god tilgængelighed for handicappede.

Det vurderes, at det omkringliggende landskab ikke vil blive påvirket væsentligt og at placeringen i forbindelse med den eksisterende Tirpitz-bunker er vigtig, da museet bla. skal fortælle historien om 2. Verdenskrig.

Det vurderes at projektet vil styrke oplevelsen af kulturmiljøet omkring Tirpitz-stillingen samt forbedre formidlingen af dette.

Tiltag indarbejdet i planforslaget

Med baggrund i miljøvurderingen er følgende indarbejdet i lokalplanforslaget til imødegåelse af de miljømæssige konsekvenser af planforslagene:

I lokalplanforslaget indskræpes det, at det klitfredede areal skal beskyttes og at de naturmæssige værdier skal sikres, særligt i anlægsfasen, hvor det vurderes, at den største påvirkning vil ske.

For at sikre at den nye museumsbygning tilpasses landskabet stilles der i lokalplanen krav om bebyggelsens udseende og placering.

Overvågningsprogram

Overvågningen af planens indvirkning på miljøet sker gennem en række lovgivninger, der særsomt regulerer de pågældende aktiviteter herunder den almindelige kommunale kontrol med overholdelse af bebyggelsesregulerende bestemmelser i lokalplaner.

I forbindelse med udstedelse af byggetilladelse til projektet skal følgende forudsætninger overholdes og indgå som et vilkår:

Der skal udarbejdes en arbejdsbeskrivelse, som beskriver anlægsmetoden og afgrænser anlægsarbejdet i tid og rum. I denne arbejdsbeskrivelse skal der lægges vægt på, at de naturmæssige indgreb begrænses mest muligt, og der skal laves en afmærkning på arbejdspladsen, som markerer afgrænsningen af de arealer, der må berøres af anlægsarbejdet.

Det forudsættes desuden, at det er muligt at reetablere den oprindelige klithedvegetation på "taget" og siderne af det nye museumsanlæg som anført i projektbeskrivelsen. Der skal udarbejdes en særsomt beskrivelse af dette arbejde, som påviser, at vegetationen vil kunne udvikle sig naturligt.

Der skal stilles krav om en kompenserende foranstaltning med henblik på at opveje de midlertidige skader på området naturtyper og med henblik på at sikre gode levesteder for markfirben i nærområdet i anlægsperioden. Det vil i denne forbindelse være hensigtsmæssigt at gennemføre naturpleje i form af en engangsydning af nogle af de, i miljørapporten, nævnte uønskede plantearter i nærområdet.

Der vil ikke i forbindelse med denne lokalplan blive iværksat andre selvstændige programmer til overvågning af lokalplanens miljøpåvirkning.

Bilag:

1. Screening/scoping notat